

## Medborgarförslag gällande graffitiplank eller platser att lagligt få utöva graffitimålning på

### Beslut

Kulturnämnden föreslår kommunstyrelsen att avslå medborgarförslaget och noterar att frågan om graffitiväggar utretts av kultur- och fritidsenheten.

### Sammanfattning av ärendet

I ett medborgarförslag som inkommit till kommunen föreslås att kommunen ska tillhandahålla ett graffitiplank eller platser att lagligt få utöva graffiti på i Nacka. Ärendet KFKS-2023-00818 behandlades i KS 2023-12-18 och återremitterades för att remitteras till kulturnämnden för utredning och förslag till beslut.

Det har under de senaste åren beslutats om i flera kommuner runt om i Sverige att tillhandahålla lagliga graffitiväggar och det har i ett flertal fall utvärderats med positivt resultat. Det finns dock ett antal viktiga aspekter kopplade till öppna graffitiväggar som lyfts både i studier och av berörda kommuner bland annat gällande trygghet, praktiska funktioner och miljö. För att det ska fungera på ett bra sätt, upplevas som tryggt och det ska få ett positivt utslag både för utförarna så väl som övriga invånare är det nödvändigt med en rad olika åtgärder och riktade resurser både inför och kontinuerligt efter ett uppförande. Det krävs bland annat en kopplad verksamhet, drift och underhåll samt miljöåtgärder.

Behovet för en kommunal graffitivägg eller plats att utföra graffiti lagligt på bedöms inte överväga de resurser som krävs för att på ett tryggt och säkert sätt tillhandahålla detta.

### Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 26 januari 2024

Bilaga 1. Medborgarförslag

Bilaga 2. Protokollsutdrag KS 2023-12-18

### Yrkanden

Maria Bang (MP) yrkade bifall till förslagen i medborgarförslaget. I yrkandet instämde Mattias Qvarsell (S), Lamin Jatta Modigh (NL) och Fredrik Holmqvist (V).

Monica Brohede Tellström (L) yrkade bifall till det utsända förslaget. I yrkandet instämde Frank Svensson (M) och Annika Haglund (C).

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

## Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två yrkanden och ställer dem mot varandra och konstaterar att kulturnämnden beslutade i enlighet med Monica Brohede Tellströms yrkande.

## Protokollsanteckning

### Mattias Qvarsell lät anteckna följande för Socialdemokraterna:

Vi måste erkänna graffiti som konstform. Ett uttryckssätt som inte sällan diskuterar aktuella samhällsfrågor utifrån ett undergroundperspektiv. Konsten har, utöver att ibland vara vacker och behaglig, en nyckelfunktion i ett demokratiskt samhälle. Den bidrar på ett sätt som andra metoder inte klarar.

Moderaterna har hittills varit hopplöst rädda för graffiti. Kanske är det för att udden ofta riktas mot deras låt-gå-politik, eller att den avslöjar de obehagliga konsekvenserna av ett konservativt samhälle, eller att den synar marknadsbejakandets misslyckanden?

Konst ska inte bara stryka medhårs, eller vara behaglig och till lags. Den får gärna utmana, ställa frågor och problematisera.

Kulturnämnden har nu röstat ned ett medborgarförslag om att etablera lagliga graffiti väggar. Detta tillsammans med den berömda DNA-koden, vars uppgift under Wall street-festivalen var att hålla de konstnärliga utsmyckningarna i schack. Flera platser i Nacka förgylldes med förvisso vacker, men samtidigt "bakbunden" konst. Det vittnar om Moderaternas rädsla för kulturens egentliga kraft.

Argumenten för att inte använda kommunala medel för att stötta denna konstform har varierat över tid. Senast frågan var uppe avslogs det för att man beförde att det skulle föra med sig skadegörelse. Nu har man förstått att det inte finns några entydiga belegg för det antagandet. Denna gång avslås förslaget istället för att vi inte ska lägga skattepengar på denna konstform, eftersom det redan finns privata initiativ som möjliggör för den som vill, att måla graffiti. Vi har uppenbarligen lyckats förflytta diskussionen i rätt riktning. Kanske krävdes det en skattefinansierad graffiti festival med en moderat DNA-kod om att konsten inte får "protestera mot det dåliga samhället", för att börja lirka upp ögonlocken på den konservativa högern.

Socialdemokraterna erkänner graffiti som konstform och vill att den bereds mer utrymme i vår kommun.

### Lamin Jatta Modigh lät anteckna följande för Nackalistan:

En graffiti vägg anordnad av kommunen skulle få större möjligheter att leva permanent på en plats och i längden ge samma kulturella status som t.ex. kulturkvarteret Snösätra. Självklart förstår vi att det kan komma att behövas installation av sittplatser, sophantering

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**  
Kulturnämnden

med mera. Det är också viktigt att ta hänsyn till miljöaspekten för att förhindra skador på djur och natur. Graffitiväggen bör finnas på synlig plats, inte minst för trygghetens skull, men med omgivningen i åtanke så att den inte skär sig allt för mycket med befintliga hus.

**Maria Bang (MP) lät anteckna följande till protokollet:**

Miljöpartiet håller med om att vi behöver fler möjligheter att samskapa konst i våra gemensamma livsmiljöer och ge möjlighet till olika kulturella uttryck i vårt samhälle. I vår budget har vi föreslagit satsningar på kulturdriven stadsutveckling och olika spontankonstytor. Platser att lagligt få måla på är en del av detta och något vi gärna vill se i Nacka. När Nacka blir stad och det byggs mycket finns det många olika tillfälliga byggplank som kan upplåtas för konstnärliga uttryck och bidra till en medskapande stadsutveckling och levande offentliga rum.

**Fredrik Holmqvist lät anteckna följande för Vänsterpartiet:**

Vänsterpartiet har länge drivit frågan om en öppen vägg i kommunal regi, och att den behöver ett bra värdskap för att bli en tillgång till Nackas kulturutbud. Medborgarförslaget stämmer väl med Vänsterpartiets kulturpolitik och därför röstar vi för att bifalla det.

Nacka driver och marknadsför sig sedan 2019 genom gatukonstfestivalen Wallstreet. Det är en självklarhet att kommunen ska ta ansvar för att låta Nackabor få möjlighet att utöva och utveckla den konstform som utgör grunden för Wallstreet. Vi anser att en öppen vägg i kommunens regi ger kontinuitet, medan den privata vägg som nu finns bara är temporär, i väntan på beslut om ny byggnation på den aktuella platsen.

-----

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------